

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 12. januar 2020

Kirkedag: 1.s.e.H3K/B

Tekst: Sl 8; Kol 1,15-19; Mark 10,13-16

Salmer:

SK: 9 * 29 * 445 * 169 * 56,2 * 62

LL: 9 * 445 * 169 * 62

Noget af det største og mest bevægende på stort set alle parametre, jeg har oplevet i mit liv, er mine børns fødsel. Det var bare så helt fantastisk. Det, der havde været mest skjult i ni måneder, lå nu pludselig dér, fuldt færdigt. I de ni måneder kunne vi jo godt mærke, at der skete mere og mere, der blev mere og mere. Men nu lå de der. Og man kan kun forundres. Det er så helt fantastisk. Fiks og færdig, sådan som de fleste børn jo er det. Og hvem er han så? Hvilket menneske er han? Ja, det ses jo først – eller for nu at bruge et meget stort og bibelsk udtryk herom – det åbenbares først for os, efterhånden som barnet vokser op, og personligheden sætter sig spor. Dét er også så fantastisk. Men det sker sådan lidt efter lidt, og jo så alligevel også hurtigt. Det ene øjeblik står man og skifter ble på drengen og i det næste øjeblik, så står han og spørger: Far, skal du bruge bilen? Men fødslen, der sker der en kæmpe forandring i livet fra det ene øjeblik til det andet. Livet går fra at være skjult til at være åbenbaret. Jeg synes, det er det mest fantastiske øjeblik i menneskets fantastiske liv.

Nu vender vi os mod det helt store. Universet. Da salmisten, som vi hørte det i GT-læsningen, stod og så op på stjernehimlen og gjorde sig tanker om universet og om Gud, da vidste han ikke nær så meget om det hele, som vi gør i dag. Han vidste sandsynligvis meget; men den viden datiden havde

og har beskrevet, var ikke så stor, som vores viden derom i dag. Men den var stor nok til, at han kunne forundres.

Det sker faktisk ret tit, når mennesker flytter ud i vore sogne, især hvis de kommer fra Københavnsområdet, at en af de ting, de først bemærker er, at her er meget mørkt om aftenen. Vores søn bemærkede, da han var hjemme på juleferie, at efter han er flyttet til Søborg, så ser han aldrig stjerner mere. I hvert tilfælde slet ikke som han så dem her hjemme i sin barndom. Men uanset om vi kan se den eller ej, stjernehimlen, så er den der, og den kan godt give anledning til forundring.

Det gør den jo også for salmisten. Og den gør Gud stor for ham. For noget så stort må være lavet af en stor. Billedet af stjernehimlen blev for ham et billede af Guds storhed. Og et billede af hans egen lidenhed. Et billede af, hvor lille han selv er som menneske. Og han forundres videre over, at mennesket har fået til opgave at tage vare på alt dette – og bare rolig, dette bliver ikke anledningen til, at resten nu kommer til at handle om klimapolitik. Dét er vigtigt nok; men der er altså noget, der er vigtigere. Han forundres dér, som jeg forestiller mig det, stående og kiggende ud på stjernerne, tænkende og spørgende: hvad er et menneske, hvad er jeg, i hele det store billede? Nu kan vi jo desværre ikke synge alle salmer i dag; men det havde været nærliggende at synge Brorsons salme *Op, al den ting, som Gud har gjort*. For Brorson gør sig jo det samme spørgsmål: Hvad skal jeg sige, når jeg ser mig selv i Guds billede, hvad og hvem er så jeg? I kan selv læse/synge salmen senere på dagen.

Salmisten må erkende, at intet af alt dette skyldes ham. Intet af det skyldes mennesket. Og alligevel, så har mennesket en særlig status, et særligt privilegium og en særlig forpligtelse i dette. I dette er mennesket kronet med herlighed og ære.

Mennesket er gjort til noget helt særligt. Kun lidt ringere end Gud Herren selv.

Jeg tror, at dette ”kun lidt ringere end Gud” rummer, at som Gud kan vi forholde os til det hele. Vi kan forholde os til det hele på anden vis end kun i drifter og instinkter. Salmisten er jo selv et bevis på det. Vi er et bevis på det, når vi står og ser op i stjernehimlen og tænker tanker, tænker tanker om Gud. Vi kan forholde os til det, elske og fascineres af det eller hade det eller bare være ligegyldige. Vi har også trangen til at udforske det og prøve at forstå det. Et andet aspekt af, vi er ”kun lidt ringere end Gud”, er deri, at vi kan skabe. Ikke som Gud ud af intet. Men med de materialer, det hele rummer, kan vi skabe noget nyt. Deri har vi også ansvar, forpligtelse og privilegium.

Alt dette rummer og udspringer i det, at når mennesket ser Guds billede, og ser sig selv i det, så er det hele – inklusiv mennesket – bare så stort og herligt og en anledning til at glædes, frydes, forundres over storheden. Og i dette også at forundres over, at menneskets plads i Guds billede er noget helt særligt. Selv et menneskebarn tager Gud sig af.

Fredag aften så jeg Deadline i TV. Her var et interview med Anders Refn, instruktøren af den nye film om 2. verdenskrig *De forbandede år*. Der blev også vist et par klip fra filmen. Blandt andet et, hvor fabrikanten giver udtryk for, at hans økonomiske bekymringer ikke kun gælder, at hans egen og familiens økonomi er i ruiner. Men hans ansatte og deres familier. Hvad med dem? Og jeg ved godt, at alle billeder af Gud halter en lille smule, men alligevel. Gud er ikke *så meget* det heles skaber og opretholder, Gud sidder ikke *så meget* for bordenden, at han ikke har øje for selv den mindste længst væk. Gud tager sig af ”sine ansatte”.

Derfor bevæger vi os heller ikke fra det store og storslåede og til det lille og mindre storslåede, når vi går fra salmisten og til evangeliet om Jesus og børnene. OK, vi går fra den voksne betragter og til børnene. Men børn er jo mindre mennesker, ikke mindre menneske, men små mennesker. Børn er mennesker med menneskets fulde og hele værdi, ”kun lidt ringere end Gud”, kronet med herlighed og ære.

I datidens, altså i evangeliets, samtid var barndommen dannelsestiden med voksenlivet for øje. Det var ikke noget for mænd, og det var slet ikke noget for det religiøse liv. Børn skulle lære bibelhistorie, som basis for et retfærdigt og fromt voksenliv.

Derfor er det fuldstændig ude i hampen, hvad Jesus gør. Manden må have spist søm eller sådan noget. Det er næsten lige så galt, som da han på et andet tidspunkt sidder ved en brønd og taler med en kvinde, som vi skal høre om næste søndag, eller da han lader sig salve af en prostitueret, eller da han fortæller om en barmhjertig samaritaner, eller da han spiser sammen med tolderen Zakæus. Hvis Jesus har noget med Gud at gøre, så er enten Jesus helt ved siden af og fuldstændig rablende sindssyg, eller også er hans billede af Gud vanvittigt. Den slags mennesker har intet med Gud at gøre, eller rettere: Gud har intet med den slags mennesker at gøre. Hvis ikke Jesus kan forstå det, så har han totalt misforstået det hele.

Godt nok hører vi et andet sted om, at voksne var forundret over Jesus, da de hørte ham som barn tale med de voksne i templet. Men for det første havde Jesus da den religiøse voksenalder, og han opførte sig voksent, hvilket de voksne religiøse mænd meget bedre kunne tackle og forholde sig til. Han var blevet godt færdiggjort til menneskelivet.

Men, hvad der sker her, det sker bare ikke. Det bør ikke ske. Går vi lige til pointen, så er budskabet jo her: Gud er børnenes Gud. Det burde disciplene have vidst, for de kender også salmistens ord: Hvad er et menneskebarn, at du tager dig af det?

OK. Så lad gå da. Jesus, vi tier stille og lader mødre og deres unger komme til, men så skal vi også videre. Det var nok også klogest med den irettesættelse, de fik, disciplene. Men uhyrlighederne standser jo ikke med dette. Set i lyset af nytåret, så var det, at Jesus tog børnene i favn og velsignede dem, det var bordbomben. Det helt store brag kommer med Jesu ord: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det. Sådan, disciple! Voksne!

Vi kan godt pakke al vores intellektuelle fromhed og teologiske korrekthed sammen som kriterium for at komme ind i Guds rige. Vi bruger alligevel det meste af dette på at slå hinanden i hovedet omkring den rette forståelse af kristendom og kristenliv. Vi bruger rigtig meget af dette på at sætte grænser og barrierer op om mennesker. Vi bygger murer om Guds rige. Vi skal kunne noget og være noget og have forstået noget. Fordi vi ikke kan være børn og tage imod som dem.

At tage imod som et barn er en af de gådefulde sætninger i Bibelen. Det betyder ikke, at vi skal være barnlige. Men det udtrykker menneskets totale afhængighed. Barnet er totalt afhængigt af forældrene og modtager alt fra dem, ja selv livet har de fået fra forældrene. På samme måde er vi totalt afhængige af Gud og modtager alt fra Ham. Vi er afhængige af, at Gud, for nu igen at citere GT-salme, at Gud husker på os og tager sig af os. Vi er afhængige af Gud. Vi er de små og Gud Herren den store, som mennesker er små set i stjernerbilledet.

Men det hele er i ét billede: Guds billede. I storheden i Guds billede.

At tage imod som et barn er for Jesus en anden måde at sige på, at Guds rige kun kan modtages i tro, så meget mere som tro er tillid og modtagelse af Guds rige. Børnene modtager Guds rige i Jesu favntagelse og velsignelse. Fordi børn kan tage imod, kan børn også tro, og derfor døber vi også vore små børn. Derfor holder jeg også så meget af den måde, vi døber på, hvor vi netop spørger: Ønsker I at Jeres barn skal modtage troen som en gave fra Gud?

Det kræver barnets forudsætninger at være barn i vores verden. Det kræver den voksnes forudsætninger og dannelse at være voksen i denne verden. Men at være menneske i Guds rige kræver kun, at man vil tage imod. Først derefter kan det være nødvendigt at have viden og lære sig, hvordan vi lever i Guds rige. At være menneske i Guds rige – ja, heri skal vi være barnlige – modtagelige i afhængighed af Guds givervilje. For Han husker os, og Han tager sig af os. Han tager os til sig, som Jesus tog børnene i favn og velsignede dem.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.